

Dnr: FS 2.9-1415-21

UMEÅ UNIVERSITET

Implementering av fasta procentsatser 2022

Projektplan

Fastställt av rektor 2021-06-22

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr: FS 2.9-1415-21

Projektledare Carina Henningsson Patrik Holmkvist	Projektägaren Bitr. universitetsdirektör/Budgetchef Per Ragnarsson
Ansvarig organisatorisk enhet Org. kod: 7524	
Projektid Start: 2021-04-01 Avslut: 2022-03-31	IT-projekt ☐ Ja ☒ Nej
Projektwebb	
Granskad ☐ IT-chef ☒ Styrgrupp ☒ Planeringsenheten ☒ Universitetsdirektör	Version 1.0

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr: FS 2.9-1415-21

Innehållsförteckning

1	Bakgrund och syfte.....	4
2	Mål.....	5
2.1	Projekt mål.....	5
3	Projektorganisation.....	6
3.1	Ansvar och roller.....	6
4	Förutsättningar och avgränsningar i projektet.....	6
5	Risker.....	7
6	Kommunikation.....	8
7	Genomförande.....	8
7.1	Tidplan och delmål.....	8
8	Budget och ekonomi.....	9
8.1	Ekonomihantering.....	9
8.2	Budget universitetsgemensamt projekt.....	9
8.3	Förvaltningskostnader.....	9
9	Överlämnande.....	10
10	Uppföljning.....	10
11	Bilagor.....	10

Dnr: FS 2.9-1415-21

UMEÅ UNIVERSITET

1 Bakgrund och syfte

Umeå universitet har genomfört en översyn av den fördelningsmodell för gemensamma kostnader som har tillämpats vid universitetet sedan 2010. Översynen har genomförts i projektform och inleddes med en kartläggning över styrkor och svagheter med nuvarande modell. I syfte att få en bred problembeskrivning som utgångspunkt och en god förankring tidigt i projektet, genomfördes i mars 2019 även en enkätstudie där alla prefekter/chefer inom Umeå universitet erbjöds att delta. Enkätstudien resulterade i 52 svar av totalt 67 institutioner/motsv. Av de svarande institutionerna/motsvarande ansåg 65 procent att en förändring av modellen var önskvärd.

Parallellt med enkätstudien genomfördes också en benchmarking med Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Karolinska institutet, Lunds universitet, Uppsala universitet samt Örebro universitet. Studien visade att flertalet lärosäten har samma fördelningsmodell som Umeå universitet och även att erfarenheten av nackdelar och problembeskrivning var densamma som vid Umeå universitet.

Översyn och förslag till förändrad modell har under 2020–2021 behandlats vid ett flertal möten för ledningsgrupp respektive ledningsråd. Förslag till ny modell har också behandlats genom ett remissförfarande där svar har erhållits från samtliga fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket och Universitetsförvaltningen. Även fackliga organisationer och studentkårer har inbjudits att inkomma med remissvar. Sammanfattningsvis var remissinstanserna till mycket stor del positiva till en förändrad fördelningsmodell för gemensamma kostnader.

Den 30 mars 2021 fattade rektor beslut om att införa en ny fördelningsmodell av gemensamma kostnader från och med 2022. Det innebär en övergång till att fördela universitetsgemensamma kostnader (UGEM) via fasta procentsatser och att både fakulteter och universitetsförvaltning tillämpar samma modell för att fördela sina fakultets-/förvaltningsgemensamma kostnader.

Föreliggande projektplan syftar till att implementera den nya fördelningsmodellen från och med år 2022. Projektet omfattar fasen efter rektorsbeslutet och ett år framåt.

Förväntade effekter av implementeringen av fasta procentsatser för fördelning av universitetsgemensamma och fakultets-/förvaltningsgemensamma kostnader är att fördelningen blir mer *tydlig, transparent* och *förutsägbar* för samtliga organisatoriska nivåer, och därmed bidrar till måluppfyllelsen i universitetets visionsdokument där långsiktighet och transparens är viktiga ledord.

Projektet bedöms uppfylla följande kriterier enligt *Regel för universitetsgemensamma projekt*.

- Uppdraget kräver samordning mellan olika delar av universitetets organisation.
- Uppdraget är av en stor ekonomisk betydelse.
- Uppdraget har en stor påverkan på Umeå universitets personal och verksamhetens förutsättningar.
- Uppdraget har delvis en universitetsgemensam finansiering.

I följande plan har samtliga perspektiv integrerats, d.v.s. student-, jämställdhets-, samverkans-, hållbarhets-, tillgänglighets- och internationella. Implementeringen bedöms få en positiv påverkan för arbetsmiljön vid Umeå universitet.

2 Mål

Se även avsnitt 7.1 Tidplan och delmål.

2.1 Projekt mål

Mål	Hur ska det mätas följas upp?	Genomfört	Ansvarig
M1. Projektet ska redovisa en beräkningskalkyl (inkl. prognostisering av kostnadsbas och fasta procentsatser).	Avstämning i projektgrupp	Maj 2021	X Projektledare ☐ Uppdragsgivare ☐ Annan
M2. Rekommendation till fakulteter/Lärarhögskolan ang. gemensam hantering av anslag för gemensamma kostnader.	Avstämning i projektgrupp Beslut budgetchef Information ledningsråd	Maj 2021 Maj 2021 Juni 2021	X Projektledare X Uppdragsgivare ☐ Annan
M3. Processbeskrivning för beräkningsmodell fasta procentsatser, inkl. modell för avvikelshantering.	Avstämning i universitetets ledningsgrupp och ledningsråd.	Juni 2021	X Projektledare X Uppdragsgivare ☐ Annan
M4. Förslag till fasta procentsatser 2022 för samtliga verksamhetsgrenar.	Avstämning i projektgrupp Avstämning i EKB-grupp Avstämning i ledningsråd Beslut av rektor	Maj 2021 Maj 2021 Juni 2021 Juni 2021	X Projektledare X Uppdragsgivare ☐ Annan
M5. Hantering av konsekvenser vid övergång till fasta procentsatser.	Avstämning i projektgrupp Avstämning i EKB-grupp Beslut budgetchef alt. avstämning ledningsgrupp	Maj 2021 Juni 2021 Hösten 2021	X Projektledare X Uppdragsgivare X Annan
M6. Projektet ska redovisa tekniska anpassningar i ekonomisystemet.	Avstämning Ekonomienheten/ Planeringsenheten Avstämning i projektgrupp Beslut enhetschef Ekonomienheten	Hösten 2021	X Projektledare X Uppdragsgivare X Annan
M7. Uppdatering av informationsmaterial, manualer, handledningar, m.m. Genomförande av seminarier, utbildningar, m.m.	Avstämning Ekonomienheten/ Planeringsenheten	Hösten 2021	X Projektledare ☐ Uppdragsgivare X Annan
M8. Kommunikation, implementering av förändrad fördelningsmodell.	Avstämning i projektgrupp Avstämning i EKB-grupp Avstämning enhetschef Ekonomienheten/budgetchef	Hösten 2021	X Projektledare X Uppdragsgivare X Annan
M9. Översyn modell för medfinansiering. Kommunikation, implementering av förändrad modell för medfinansiering.	Avstämning i projektgrupp Avstämning i EKB-grupp Avstämning ledningsgrupp Beslut av rektor	Sista kvartalet 2021 – första kvartalet 2022	X Projektledare X Uppdragsgivare ☐ Annan

3 Projektorganisation

3.1 Ansvar och roller

Uppdragsgivare: Rektor

Projektägare: Bitr. universitetsdirektör/budgetchef Per Ragnarsson

Styrgrupp: Per Ragnarsson, Christina Adolfsson, Susanne Fahlgren

Styrgruppens uppgift är att vid behov bidra med synpunkter och förslag till hantering vid avgörande frågor.

Projektledare: Carina Henningsson, biträdande projektledare Patrik Holmkvist

Projektgrupp: Projektgruppen består av controllerrepresentanter från respektive fakultet, Lärarhögskolan, Universitetsförvaltningen och Universitetsbiblioteket, samt representanter från Ekonomienheten och Planeringsenheten (Christine Lövtrup, Elisabet Torstensson, Anna Tellne, Carina Wallmark, Anna Nordström, Anneli Moström, Sara Öström, Patrik Holmkvist, Isabelle Riby, Carina Henningsson, Elin Wiklund (sekreterare). Projektgruppen leds av projektledare.

Projektgruppens uppgift är att delta i genomförandet av uppgifter enligt projektplanen och därvid särskilt bistå med kunskaper, erfarenheter och perspektiv från den egna fakulteten/motsvarande. Projektgruppens medlemmar bör vidare bistå med kunskaper, erfarenheter och perspektiv från det universitetsgemensamma arbetet i det interna arbetet inom respektive fakultet/enhet/ansvarsområde, och bevaka att detta sker i överensstämmelse med projektplanen och de beslut som fattas som en del av projektet.

Projektmedarbetare förväntas bidra med arbetstid motsvarande 10 procent under 1 år. Projektledare förväntas bidra med arbetstid motsvarande 20 procent, samt biträdande projektledare med 50 procent under 1 år.

Referensgrupp: EKB-gruppen (arbetsgrupp för controllers på fakultetsnivå/motsvarande). Därutöver även universitets ledningsgrupp och ledningsråd för avstämning och förankring löpande under projekttiden.

Projektkononom: Isabelle Riby, Planeringsenheten.

4 Förutsättningar och avgränsningar i projektet

En viktig utgångspunkt i projektarbetet är att tillämpa samma modell för hela Umeå universitet. Ytterligare en utgångspunkt är att följa SUHF:s nationella rekommendationer för hur modellen ska tillämpas.

Syftet och målet med att ändra fördelningsmodell är att ge ökad stabilitet och förutsägbarhet över tid för samtliga organisatoriska nivåer när det gäller debitering av gemensamma kostnader, samt ge ökad tydlighet och transparens. Detta utgör därmed också grunden för projektet där verksamhetens förutsättningar för att kunna implementera den förändrade modellen är i fokus för projektet. Viktigt är därför under projektidens gång att beakta inkommande synpunkter från verksamheten och projektgruppen som har närmare verksamhetsnära kunskap.

UMEÅ UNIVERSITET

Dnr: FS 2.9-1415-21

Umeå universitets regelverk kring redovisning och ekonomihantering är en självklar utgångspunkt för arbetet.

Projektet kommer inte att behandla omfattningen av gemensamma kostnader utan enbart fördelningsmodellen av dessa. Inte heller omfattning av medfinansiering av gemensamma kostnader ingår i projektet. Däremot ingår en översyn av fördelningsmodellen för medfinansiering av gemensamma kostnader i syfte att anpassa den till den förändrade modellen med fasta belopp.

5 Risker

Nedan listas interna risker. Genomförandet av projektet bedöms inte påverkas av externa faktorer.

Risk	Åtgärder för riskminimering
R1. Risk att den förändrade modellen inte leder till ökad stabilitet och förutsägbarhet.	Uppföljning av effekter efter första året med den nya fördelningsmodellen och därefter vidta ev. kompletterande åtgärder.
R2. Förändrad bemanning i projektet och/eller minskade resurser.	Säkerställa att tillgängliga resurser finns och avsätta tillräckligt med tid för genomförandet av projektet. Genom att tillsätta en biträdande projektledare minskas risken.
R3. Ökad ekonomiadministration.	Administrationen beräknas öka under implementeringen men ska därefter återgå till tidigare nivå. Genomföra uppföljning efter 1-2 år med den nya modellen samt vidta ev. kompletterande åtgärder.
R4. Bristande information och förankring kan leda till att förändringen inte upplevs som en förenkling utan snarare en försvårad och mer komplex modell. Detta kan i sin tur leda till att förändringen inte får acceptans hos verksamheten.	Prioritera uppdatering av informationsmaterial, seminarier, utbildningstillfällen, m.m. på samtliga organisatoriska nivåer i syfte att öka kunskap och förståelse för den nya fördelningsmodellen. Prioritera kommunikation av förändrad modell och försöka förklara förändringen på ett pedagogiskt och begripligt sätt.
R5. Stora omfördelningseffekter mellan fakulteter och institutionen/motsv.	I största möjliga mån försöka förutse dessa och ta fram förslag till hantering. Här är projektgruppens kunskaper och erfarenheter ovärderliga.

6 Kommunikation

De primära målgrupperna för kommunikation är universitetets ekonomiadministrativa personal och prefekter och andra chefer. Redan i arbetet med att genomföra översynen och ta fram förslag till alternativa fördelningsmodeller, har de grupperingar som ska fungera som stöd i projektarbetet informeras tidigt och löpande. Även universitetsledningen och ledningsrådet har informerats tidigt med efterföljande regelbundna avstämningstillfällen. Information har också publicerats av Kommunikationsenheten via Chefsinfo och Nyheter för anställda.

Fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket och Universitetsförvaltningen ansvarar i sin tur även för att informera om projektet till prefekter, ekonomisamordnare, m.fl. i den utsträckning de själva bedömer är nödvändigt.

Ekonomienheten ansvarar för att via sina informationskanaler och forum informera om översynen i den utsträckning de själva bedömer är nödvändigt.

Planeringsenheten ansvarar för den universitetsövergripande informationen och för information och förankring i befintliga arbetsgrupper för kanslichefer/dekaner/verksamhetsområdeschefer. Planeringsenheten ansvarar också för kommunikation med universitetsledning och för att intressenter som behöver bidra med arbete eller andra resurser i god tid får kännedom om detta. Som ett stöd i kommunikationsarbetet fungerar Kommunikationsenheten.

7 Genomförande

7.1 Tidplan och delmål

Delmål	Ansvarig	Tidplan
Genomförande av M1 och M2	Projektledare, projektgrupp	Maj 2021
Genomförande av M3 och M4	Projektledare, projektgrupp, projektägare	Maj-juni 2021
Genomförande av M5	Projektledare, projektgrupp, projektägare	Augusti-november 2021
Genomförande av M6	Projektledare, enhetschef Ekonomienheten	April-oktober 2021
Genomförande av M7	Projektledare, enhetschef Ekonomienheten, projektgrupp	Maj-december 2021
Genomförande av M8	Projektledare, projektgrupp	Augusti-december 2021
Genomförande av M9	Projektledare, projektgrupp	Oktober-mars 2021

8 Budget och ekonomi

8.1 Ekonomihantering

Projektet finansieras inom ramen för respektive verksamhet samt med extra medel till Ekonomienheten för en heltidsresurs under maximalt ett år.

8.2 Budget universitetsgemensamt projekt

<i>Enhet: Tkr</i>	<i>2021</i>	<i>2022</i>	<i>Totalt</i>
<i>Intäkter</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Finansiering</i> • <i>Övrigt</i> 	<i>400</i>	<i>400</i>	<i>800</i>
<i>Summa</i>	<i>400</i>	<i>400</i>	<i>800</i>
<i>Kostnader</i>			
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lön- och övriga personalkostnader, extra heltidsekonom</i> 	<i>400</i>	<i>400</i>	<i>800</i>
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Övriga lön- och personalkostnader</i> 	<i>Inom ram, se ovan</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Lokalkostnader</i> 	<i>Inom ram, se ovan</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Driftskostnader</i> 	<i>Inom ram, se ovan</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Räntekostnader</i> 	<i>Inom ram, se ovan</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Avskrivningar</i> 	<i>Inom ram, se ovan</i>		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Andra kostnader (specificerar)</i> 	<i>Inom ram, se ovan</i>		
<i>Summa</i>	<i>400</i>	<i>400</i>	<i>800</i>
<i>SALDO</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

8.3 Förvaltningskostnader

Framtida förvaltningskostnader bedöms inte vara aktuella då projektet handlar om att ersätta nuvarande modell med en ny fördelningsmodell. Eventuella tillkommande kostnader hanteras inom befintlig budgetram för respektive verksamhet.

9 Överlämnande

Projektet avslutas genom att rektor fastställer slutrapport för projektet, d.v.s. efter projektperiodens slut 2022-03-31. Efter att den förändrade fördelningsmodellen har implementerats år 2022 ansvarar Planeringsenheten i samarbete med Ekonomienheten och fakulteternas/motsv. controllerfunktion gemensamt för fortsatt stöd till verksamheten. Ekonomienheten ansvarar för ev. ytterligare tekniska anpassningar.

10 Uppföljning

Löpande uppföljning av projektet sker genom projektgrupp och ovan beskrivna former för förankring och riskhantering. Årlig projektuppföljning enligt etablerad ordning bedöms inte bli aktuell, då slutrapportering och nytt beslut om implementeringsfas planeras ske inom ett år.

11 Bilagor

Bilaga 1. Rektorsbeslut ny fördelningsmodell gemensamma kostnader (dnr FS1.5-517-21).

- **Projektwebb**

Projektet ansvarar för att en särskild samarbetsyta och eventuellt en webbplats etableras.

UMEÅ UNIVERSITET

Mötesdatum

2021-03-30

Ärenderubrik

Modell för fördelning av gemensamma kostnader fr.o.m. 2022

Föredragande

Carina Henningsson

Bakgrund/Motivering

Utifrån önskemål från fakulteterna har en översyn genomförts av den fördelningsmodell för gemensamma kostnader som har tillämpats vid Umeå universitet sedan införandet av den så kallade SUHF-modellen år 2010.

SUHF (Sveriges universitets- och högskoleförbund) arbetade fram SUHF-modellen under år 2007 i syfte att på ett enkelt, rättvisande och kostnadseffektivt sätt bidra till god intern styrning och kontroll vid universitet och högskolor. I november samma år rekommenderade förbundet alla universitet och högskolor att införa den nya modellen.

Översynen av Umeå universitets fördelningsmodell har genomförts i projektform och inleddes i november 2018 med en kartläggning över styrkor och svagheter med nuvarande modell. Kartläggningen genomfördes i arbetsgruppen för controllers på fakultetsnivå, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket, Universitetsförvaltningen, Ekonomienheten och Planeringsenheten och visade på god samstämmighet. En gemensam synpunkt var att det är svårt att förutse omfattningen av gemensamma kostnader över tid och därmed svårt att planera för flera år. Samtidigt var upplevelsen att nuvarande modell är inarbetad och accepterad av verksamheten och att kostnaden för nästa år är känd vid budgetering.

I syfte att få en bred problembeskrivning som utgångspunkt och en god förankring tidigt i projektet, genomfördes i mars 2019 även en enkätstudie där alla prefekter/chefer inom Umeå universitet erbjöds att delta. Enkätstudien resulterade i 52 svar av totalt 67 institutioner/motsv. Av de svarande institutionerna/motsv. ansåg 65 procent att en förändring av modellen var önskvärd. Av svaren från medicinsk fakultet framgick att 100 procent ansåg att modellen att fördela gemensamma kostnader bör förändras. Inom samhällsvetenskaplig fakultet uppgick motsvarande svarsfrekvens till 82 procent, medan motsvarande svar från humanistisk fakultet uppgick till 40 procent och teknisk-naturvetenskaplig fakultet 36 procent. Av svaren från Universitetsförvaltningen, Universitetsbiblioteket och Lärarhögskolan ansåg 40 procent att en förändring av modellen var önskvärd.

UMEÅ UNIVERSITET

Parallellt med enkätstudien genomfördes också en benchmarking med Göteborgs universitet, Linköpings universitet, Karolinska institutet, Lunds universitet, Uppsala universitet samt Örebro universitet. Den visade att flertalet lärosäten har samma fördelningsmodell som Umeå universitet och även att erfarenheten av nackdelar och problembeskrivning var densamma som vid Umeå universitet.

Översyn och förslag till förändrad modell har under 2020 behandlats vid ett flertal möten för ledningsgrupp respektive ledningsråd.

Förslag till ny modell har också behandlats genom ett remissförfarande där svar har erhållits från samtliga fakulteter, Lärarhögskolan, Universitetsbiblioteket och Universitetsförvaltningen. Även fackliga organisationer och studentkårer har inbjudits att inkomma med remissvar, varav Saco-S har meddelat att de inte har några synpunkter gällande remissen.

I syfte att ge remissinstanserna stöd genomfördes i februari 2021 seminarier med målgrupp prefekter och chefer. Fakulteterna har i sin tur genomfört egna seminarier med institutionernas ekonomer, med flera.

Sammanställning av inkomna remissvar, en sammanfattande bedömning och förslag till fortsatt hantering har behandlats av ledningsgruppen och ledningsrådet under mars 2021. Sammanfattningsvis är remissinstanserna till mycket stor del positiva till en förändrad fördelningsmodell för gemensamma kostnader.

Förslag till beslut

Rektor beslutar

att fast procentsats används för att fördela *universitetsgemensamma* kostnader (UGEM) inom hela Umeå universitet och att dessa ska fördelas på samma sätt oavsett vilken typ av universitetsgemensamma kostnader som avses,

att fast procentsats används för att fördela *fakultets-/förvaltningsgemensamma* kostnader (FGEM) för samtliga fakulteter och för universitetsförvaltningen inom Umeå universitet,

att ingen förändring sker avseende fördelning av *institutions-/enhetsgemensamma* kostnader (IGEM) och att institutions-/enhetsspecifika procentsatser därmed även ska gälla fortsättningsvis,

att medfinansiering av universitetsgemensamma kostnader avseende anslags- och bidragsfinansierad utbildning fortsättningsvis finansieras av fakultets-/förvaltningsnivån,

UMEÅ UNIVERSITET

att fast procentsats beräknas på och debiteras både kärn- och stödverksamhet och att den del av universitets- och fakultetsgemensamma kostnader som avser institutionernas stödverksamhet finansieras via institutionernas/motsv. debitering av *institutionsgemensamma* kostnader (IGEM),

att fast procentsats beräknas utifrån en modell där verksamhetens totala kostnadsbas prognostiseras för aktuellt debiteringsår och ej utifrån en historisk kostnadsbas,

att de fasta procentsatserna fastställs årligen av rektor (universitetsgemensam procentsats) respektive fakultetsnämnder, biblioteksstyrelse, och universitetsdirektör (fakultets-/förvaltningsgemensam procentsats),

att uppföljning av den nya modellen för att fördela gemensamma kostnader genomförs i syfte att undersöka måluppfyllelsen (tydlighet, transparens och förutsägbarhet), samt

att ge Planeringsenheten i uppdrag att vidare utreda de frågor som kvarstår/uppstår i samband med implementering av den förändrade fördelningsmodellen.

Beslutet ska gälla från och med år 2022.

Expedieringslista

Dekaner

Föreståndare Lärarhögskolan

Överbibliotekarie

Universitetsdirektör

Kanslichefer

Verksamhetscontroller UF

Administrativ chef UmUB

Christina Adolfsson

Per Ragnarsson